

Vitaal onderwijs met film

EXTRACURRICULAIR FILMAANBOD IN CLOSE-UP

Dat film een krachtige tool is bij het aanleren van een taal, is niks nieuws. Als leerkracht gebruik jij misschien ook filmfragmenten ter illustratie, of om op een leuke manier de aandacht te trekken van je leerlingen. Maar er is meer! Het potentieel van film zit 'm in de ontspanningsfunctie, waardoor kinderen en jongeren heel wat leren zonder dat ze het zelf in de gaten hebben. Ontdek film als stimulans voor tal van vaardigheden, in de klas en ook daarbuiten.

Daphné De Weirt & Charis Van der Zeyp – JEF

Over de auteur

**DAPHNÉ DE WEIRT
& CHARIS VAN
DER ZEYP**

Zijn als projectmedewerkers verbonden aan JEF en organiseren samen De FilmClub, een project van JEF, het VAF en de Vlaamse Gemeenschap.

Film kijken stimuleert zowel de educatieve, culturele, sociale als de persoonlijke ontwikkeling bij kinderen en jongeren. Helaas heb je in de les niet altijd de ruimte om dieper in te gaan op de vorm en het verhaal, en is er weinig tijd voor discussie of creatieve verwerking. Film is toegankelijk en laagdrempelig. Door het combineren van verschillende expressievormen (taal, beeld, geluid) kan dit krachtige sensorische medium onze blik leiden en verruimen. Kijk bijvoorbeeld naar propagandafilms, reclame of *fake news*, en hoe die ons denken en zelfs onze acties beïnvloeden. Kinderen en jongeren komen dagelijks in contact met film en andere audiovisuele media. Naast leren lezen, luisteren en schrijven, is het dus belangrijk dat ze ook leren 'kijken'. Zo zullen ze hun weg vinden in deze beeldgerichte maatschappij door wat ze zien kritisch te benaderen, in plaats van zich te laten overdonderen.

GOED EN MINDER GOED PRESTEREN

Het project De FilmClub is een pleidooi om leerlingen op een indringende en intense manier in contact te brengen met (kwaliteitsvolle) film buiten de lestijd. Door film aan te bieden als extracurriculaire activiteit, geef je kinderen en jongeren de kans om films te ontdekken en te bespreken in een veilige, bekende omgeving. Uit studies blijkt dat naschoolse activiteiten de schoolbetrokkenheid en studiemotivatie van een leerling aanzienlijk verhogen. Deelnemen aan een FilmClub stimuleert de sociale verbinding tussen de deelnemers en zorgt voor een gevoel van inclusie en verbondenheid. Zo'n positief gevoel leidt dan weer tot hogere betrokkenheid in de klas. Minder goed presterende leerlingen hebben dus baat bij een regelmatig naschools aanbod, maar ook gemotiveerde leerlin-

gen zullen zich daardoor creatiever en empathischer opstellen.

Leerlingen krijgen via film een breder referentiekader, dat hen zal helpen om de leerstof beter te begrijpen. Zo maak je van een naschools filmaanbod een vitaal en integraal deel van het leven van kinderen en jongeren. Bovendien versterk je ook de zaken waar je als leerkracht in je lessen aan werkt. Film heeft namelijk invloed op spreek-, luister- en discussievaardigheden, en zorgt voor een positieve attitude tegenover spreektaal, uitspraak en dialecten. Een nagesprek bij de film daagt leerlingen dan weer uit om een kritische houding aan te nemen en in gesprek te gaan met anderen. In het bijzonder vormt een FilmClub een speelse leerschool voor leerlingen met een andere thuistaal en OKAN-leerlingen. De visualisatie werkt ondersteunend om ambigue taalsituaties te begrijpen wanneer de taalkennis van de leerling nog niet toereikend is.

FICTIE ALS LEERSCHOOL

Onderwijs zet niet enkel in op harde vaardigheden. Een leerkracht wil leerlingen ook begeleiden in hun persoonlijke ontwikkeling tot empathische en veerkrachtige jongvolwassenen. Film is een immersief medium, waarbij bepaalde thema's, verhaallijnen of zelfs personages aanzetten tot maatschappelijke reflectie, maar evenzeer tot introspectie. Dat blijkt uit een willekeurige grabbel in de titels die de FilmClub volgend jaar aanbiedt aan het secundair onderwijs: de documentaire *Rabot* toont een genuanceerd beeld van armoede, de kortfilm *Ce magnifique gateau* animeert een donkere bladzijde uit onze koloniale geschiedenis, de zwarte humor van *Mary & Max* en *Mind my mind* geven je toegang tot de denkwereld van mensen met autisme, en de abstracte vorm van *Violet* daagt het publiek uit. Films die buiten de lijntjes kleuren, roepen vragen op en zetten aan tot dialoog. Hoe dwazer of absurder de film, hoe meer weerstand hij zal oproepen bij jouw leerlingen. Gaandeweg leren ze datgene wat ze gezien hebben echter beter te begrijpen of geven ze er zelf een nieuwe betekenis aan. Leerlingen die regelmatig in contact komen met kwaliteitsvolle films en uitdagende verhalen, zullen de wereld vaker met een open blik tegemoet treden. Zo vormt film een platform voor innovatie en creativiteit. Geen idee is nog te gek. Het creatieve medium stimuleert de verbeeldingskracht van kinderen en jongeren en reikt verschillende perspectieven aan, waardoor hun blik verruimt en ze zich empathischer en sociaal verantwoordelijker opstellen. Omdat fictie een zekere afstand bewaart, kunnen ze er op een rationele manier over reflecteren. De verhalen helpen hen de complexe wereld rond zich heen te verkennen en te begrijpen. Ze leren hun plaats kennen in de wereld, maar ook hier geldt: 'oefening baart kunst'.

Een ge(s)laagd aanbod

How to FilmClub? De FilmClub selecteert elk schooljaar een kwaliteitsvol filmaanbod voor kleuters, kinderen (9+) en jongeren (12+/15+) om buiten de lestijd mee aan de slag te gaan. Om te starten heb je enkel een begeleider, een smartboard of beamer én een groepje filmfans nodig. Bevestig je aansluiting, kies waar en wanneer jouw FilmClub doorgaat, en jullie zijn vertrokken! Neem een kijkje op defilmclub.be voor meer info.

Start zelf een FilmClub!

Zin om zelf een FilmClub op te starten, maar geen idee hoe je zo iets aanpakt? Enkele tips!

Verzamel enthousiastelingen

Maak jouw leerlingen warm voor film!

TIP: Je kan een poster ontwerpen via www.defilmclub.be om de oproep voor jouw FilmClub te lanceren.

Met stip in je agenda

Bepaal zelf wanneer jouw FilmClub samenkomt.

TIP: Bingewatch het hele aanbod in één semester of kijk alle films verspreid over het hele schooljaar, tijdens de lunch of na school. Jullie kiezen! Je hebt alleen een beamer en laptop, of een smartboard nodig.

Welke film(s)?

De FilmClub doet een suggestie in welke volgorde je de films kan bekijken, maar kies vooral zelf!

TIP: Je kan je leerlingen ook zelf de programmatie laten samenstellen.

Is er meer?

Stimuleer creativiteit en (zelf) reflectie bij je leerlingen.

TIP: Ze kunnen recensies of korte tekstjes schrijven in hun logboek. Of je gebruikt een van de handige tools die je vindt op www.defilmclub.be.

Twijfel je nog?

TIP: Vraag een try-out aan via de website en ontdek zelf of De FilmClub iets is voor jouw school.

